

Historie baletu – díl 4.

Baletní hvězdy 18. století

V minulé kapitole jsme se rozloučili s baletní hvězdou pařížské Opery Marií-Anne de Cupis de Camargo.

Další baletní hvězdou této doby byla **Marie Sallé** (1707-1756). I ona byla studentkou Françoise Prévostové. Každá z těchto baletek byla jiná. Camargo měla svůj energický technický styl a Sallé zase ladný a herecký. Dávala svému tanci výraz a cit. I Marie tančila v pařížské Opeře, ale pro neshody s vedením odešla do Londýna i s celou skupinou svých kolegů. Všichni byli angažováni v divadle Covent Garden a Salléová se stala vůdčí osobností a choreografkou.

Její originální dílo byl slavný **Pygmalion** – mytologický příběh sochy, která ožije. Sochař Pygmalion vstupuje se svými pomocníky do ateliéru, kde je řada soch. Jedna z nich zaujme svou krásou pozornost všech příchozích. Pygmalion k ní přistoupí, zkoumá ji, klade ruce na její nohy, tělo, pak ji zdobí náramky a náhrdelníkem. Je z ní nadšený a upadá ve snění. Prosí Venuši, aby mramorovou krásku oživila. A ta prosebníkovi vyhoví. Socha ožívá a podivuje se nad vším, co ji obklopuje. Pygmalion jí podává ruku, ona sestupuje ze svého podstavce, zkouší podlahu a staví se do nejkrásnějších póz, jaké si jen sochař může přát. Pygmalion před ní tančí, jakoby ji chtěl učit kroky a ona je po něm opakuje. Od těch jednoduchých po ty nejsložitější. Pygmalion jí vyznává lásku, kterou ona opětuje.

Bylo to první baletní představení, které choreografovala žena a sama v něm tančila. Tančila v lehoučkých šatech z mušelínu a s rozpuštěnými vlasy.

Ano, Marie Salléová „svlékla“ tanečnice z těžkých honosných kostýmů a nahradila je lehoučkými splývajícími řeckými šaty z mušelínu. To bylo pro diváky šokující i potěšující zároveň. Také se oprostila od těžkých vysokých účesů a paruk. Těmito změnami dala tanečnicím větší svobodu pohybu, aby byl tanec přirozený a výrazný.

Skladatel Georg Friedrich Händel tehdy využil přítomnosti francouzských tanečníků v Londýně a dal se do komponování opéra-ballets. První dílo byla **Terpsichora** (1734), ve které Salléová také tančila. Druhý opera-balet byla **Alcine**, ale tou spolupráce s Händelem skončila. Byli totiž vykázáni všichni cizinci, o nichž se Londýn domníval, že "ujídají chléb". Důvody byly však o něco složitější.

Marie Salléová se vrátila do pařížské Opery, kde působila do roku 1740. Zde opět tančila a vytvářela choreografie. Třeba v **Galantních Indech**, kde tančila královnu květin - Růži.

A když jsme již tak trochu odkryli soukromý bouřlivý život její kolegyně Camargo, poodkryjme i soukromí Marie Sallé. Divadelní scény v Paříži i v Londýně ovládali v té době muži. A i když byla velmi úspěšná, tolik se o ní nepsalo jako o jejích kolezích. Ale přece jen něco. Byla známá svou ctností, vedla však prý tajemný soukromý život

se svou přítelkyní. Těžko říci kde je pravda. Pravdou však je, že po odchodu z veřejného života žila s Angličankou Rebeccou, které 5 let před smrtí odkázala svůj majetek.

Marie Sallé